

✦ INHOUDSOPGAVE ✦

DOORNROOSJE ✦ 6

DE GOUDEN GANS ✦ 14

SNEEUWWITJE ✦ 22

DE STERRENDALDERS ✦ 37

ROODKAPJE ✦ 40

DE GELAARSDE KAT ✦ 50

ZOETE PAP ✦ 59

DE KIKKERKONING ✦ 62

JORINDE EN JORINGEL ✦ 71

REPELSTEELTJE ✦ 77

DE STUKGEDANSTE SCHOENTJES ✦ 85

KLEINDUIMPJE ✦ 92

VROUW HOLLE ✦ 102

HANS EN GRIETJE ✦ 108

DE SCHOENMAKER EN DE ELFJES ✦ 120

DE KONING VAN DE GOUDEN BERG ✦ 124

RAPUNSEL ✦ 134

DE BREMER STADSMUZIKANTEN ✦ 145

DE VISSER EN ZIJN VROUW ✦ 152

ASSEPOESTER ✦ 162

✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦

DE GOUDEN GANS

Er was eens een vader met drie zoons. De jongste werd vaak beschimpt en uitgelachen, zelfs door zijn eigen familie, die hem Stumperd noemde.

Op een dag ging de oudste zoon het bos in om hout te hakken. Zijn moeder gaf hem een lekkere pannenkoek mee, en een thermoskan vol zoete thee, zodat hij geen honger zou krijgen.

In het bos trof de jongen een oude vos, die hem glimlachend begroette, en zei: 'Lieve jongen, zou je je eten en drinken met me willen delen? Ik heb zo'n dorst en zo'n honger!'

Maar de oudste zoon zei: 'Als ik jou iets van mijn pannenkoek en mijn thee geef, heb ik zelf niet genoeg. Ga toch weg!' En hij liet de vos achter.

Snel daarna hief hij zijn bijl hoog de lucht in om zijn eerste boom te vellen, maar toen de bijl suizend neerkwam, miste die de stronk, en maakte een lelijke jaap in zijn arm. Ernstig gewond strompelde hij terug naar huis om zijn arm te laten verbinden.

Nu ging de tweede zoon het bos in om hout te hakken. Ook hij kreeg een warme pannenkoek en een fles thee mee voor tijdens zijn werk. En al snel stuitte ook hij op de oude vos, die hem prompt vroeg om een hap en een slok. Net als zijn oudere broer weigerde de tweede zoon uit angst dat hij zelf niet genoeg zou hebben, en joeg het diertje

weg. Zijn straf volgde al snel. Toen hij de blinkende bijl hief om die in een boom te slaan, miste hij en verwondde zijn eigen been zo ernstig dat hij naar huis moest hinken.

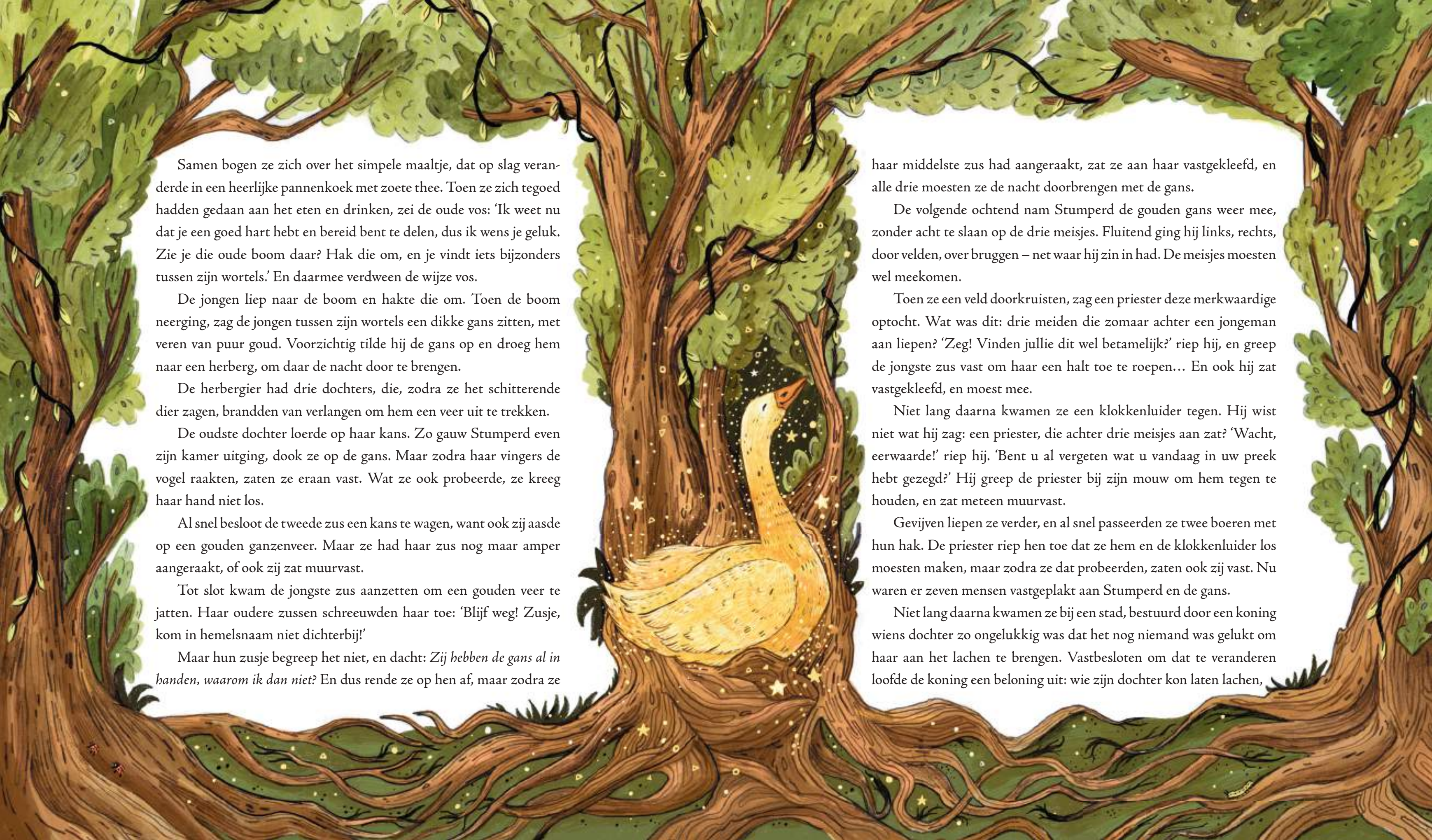
Toen zei Stumperd tegen zijn vader: 'Laat mij alsjeblieft hout gaan hakken voor ons gezin!'

Zijn vader schamperde: 'Allebei je broers zijn gewond geraakt toen ze dat probeerden, en jij denkt dat je het beter zal doen? Laat me niet lachen!'

Maar de derde zoon smeekte zo lang dat zijn vader geërgerd riep: 'Ga dan maar, Stumperd, en takel jezelf nog erger toe! Dat zal je leren.' Zijn moeder gaf de jongen wat aangebrand brood en een fles met water mee.

Toen Stumperd bij het bos kwam, stond daar de oude vos, die hem smeekte: 'Geef me alsjeblieft wat van je eten en drinken; ik heb zo'n vreselijke dorst!'

Stumperd antwoordde eerlijk: 'Ik heb alleen droog brood en water, maar ik deel het graag met je, als je wilt.'

Samen bogen ze zich over het simpele maaltje, dat op slag veranderde in een heerlijke pannenkoek met zoete thee. Toen ze zich tegoed hadden gedaan aan het eten en drinken, zei de oude vos: 'Ik weet nu dat je een goed hart hebt en bereid bent te delen, dus ik wens je geluk. Zie je die oude boom daar? Hak die om, en je vindt iets bijzonders tussen zijn wortels.' En daarmee verdween de wijze vos.

De jongen liep naar de boom en hakte die om. Toen de boom neerging, zag de jongen tussen zijn wortels een dikke gans zitten, met veren van puur goud. Voorzichtig tilde hij de gans op en droeg hem naar een herberg, om daar de nacht door te brengen.

De herbergier had drie dochters, die, zodra ze het schitterende dier zagen, brandden van verlangen om hem een veer uit te trekken.

De oudste dochter loerde op haar kans. Zo gauw Stumperd even zijn kamer uitging, dook ze op de gans. Maar zodra haar vingers de vogel raakten, zaten ze eraan vast. Wat ze ook probeerde, ze kreeg haar hand niet los.

Al snel besloot de tweede zus een kans te wagen, want ook zij aasde op een gouden ganzenveer. Maar ze had haar zus nog maar amper aangeraakt, of ook zij zat muurvast.

Tot slot kwam de jongste zus aanzetten om een gouden veer te jatten. Haar oudere zussen schreeuwden haar toe: 'Blijf weg! Zusje, kom in hemelsnaam niet dichterbij!'

Maar hun zusje begreep het niet, en dacht: *Zij hebben de gans al in handen, waarom ik dan niet?* En dus rende ze op hen af, maar zodra ze

haar middelste zus had aangeraakt, zat ze aan haar vastgekleefd, en alle drie moesten ze de nacht doorbrengen met de gans.

De volgende ochtend nam Stumperd de gouden gans weer mee, zonder acht te slaan op de drie meisjes. Fluitend ging hij links, rechts, door velden, over bruggen – net waar hij zin in had. De meisjes moesten wel meekomen.

Toen ze een veld doorkruisten, zag een priester deze merkwaardige optocht. Wat was dit: drie meiden die zomaar achter een jongeman aan liepen? 'Zeg! Vinden jullie dit wel betamelijk?' riep hij, en greep de jongste zus vast om haar een halt toe te roepen... En ook hij zat vastgekleefd, en moest mee.

Niet lang daarna kwamen ze een klokkenluider tegen. Hij wist niet wat hij zag: een priester, die achter drie meisjes aan zat? 'Wacht, eerwaarde!' riep hij. 'Bent u al vergeten wat u vandaag in uw preek hebt gezegd?' Hij greep de priester bij zijn mouw om hem tegen te houden, en zat meteen muurvast.

Gevijven liepen ze verder, en al snel passeerden ze twee boeren met hun hak. De priester riep hen toe dat ze hem en de klokkenluider los moesten maken, maar zodra ze dat probeerden, zaten ook zij vast. Nu waren er zeven mensen vastgeplakt aan Stumperd en de gans.

Niet lang daarna kwamen ze bij een stad, bestuurd door een koning wiens dochter zo ongelukkig was dat het nog niemand was gelukt om haar aan het lachen te brengen. Vastbesloten om dat te veranderen loofde de koning een beloning uit: wie zijn dochter kon laten lachen,

De prins stelde zich aan haar voor, en samen gingen ze het huisje van de dwergen binnen en praatten tot diep in de nacht. Ten slotte zei de prins tegen Sneeuwwitje: 'Ik zou niets liever willen dan dat je met mij in mijn vaders kasteel komt wonen. Ik zal je beschermen zo lang je blijft.' Sneeuwwitje zegde toe, en al snel waren die twee zo dol op elkaar dat hun huwelijk werd aangekondigd. Ze besloten de boze koningin voor hun trouwfeest uit te nodigen.

Toen zij de uitnodiging kreeg, snelde ze naar haar spiegel.

*'Spiegeltje, spiegeltje aan de wand,
wie is de mooiste van het land?'*

En de toverspiegel antwoordde:

*'Jouw schoonheid, Koningin, maakt elke spiegel blij,
maar Sneeuwwitje,
getrouwd met de prins van de Zeven Koninkrijken,
is een miljoen keer mooier dan jij.'*

Toen de koningin dát hoorde, stopte haar hatelijke hart met kloppen, en viel ze van woede dood neer. ♦

DE STERRENDALDERS

Er was eens een weesmeisje. Ze was zo arm dat ze geen dak boven haar hoofd had en geen bed om in te slapen. Haar vader en moeder waren kortgeleden gestorven, en hadden haar enkel herinneringen nagelaten, plus een hart vol leed en liefde.

Het meisje ging door de wereld met als enig bezit de hoed op haar hoofd, de kleren aan haar lijf en een broodkorst in haar zak. Ze voelde zich alleen, maar ze had hoop, en daarom stapte ze toch de onbekende toekomst tegemoet.

Op een dag ontmoette ze een arme, oude bedelaar die haar vroeg: 'Heb je soms iets te eten? Ik heb zo'n honger.'

Meteen gaf het meisje hem haar hele korst, blij dat ze iemand kon helpen, al had ze zelf zo weinig.

Kort daarop kwam ze een klein kindje tegen, dat huilde: 'Mijn hoofd is zo koud, ik bevries nog. Ik denk dat ik een sneeuwpopje word.' Het meisje dacht even na, nam toen haar hoed af en zette die op het hoofd van het kind.

Toen ze nog iets verder had gereisd, trof ze een tweede kindje dat bibberde in de gure avondwind. Het meisje deed haar jasje uit, en gaf het weg.

Een derde kindje dat ze tegenkwam, had geen jurk, dus het meisje trok de hare uit en gaf die aan het kind. Nu droeg ze alleen nog een hemd.

Bij het vallen van de avond bereikte ze het woud. Terwijl ze zocht naar een veilige plek om te schuilen, ontmoette ze nog een kind, dat poedelnaakt was, en beefde van de kou. Omdat het kindje er zo verdrietig uit zag, en omdat het toch zo donker was dat niemand haar in haar blootje zou zien, deed het meisje haar laatste kledingstuk uit en gaf ook dat weg.

En zo, zonder een enkel bezit in de hele wijde wereld, stond ze daar, en keek omhoog naar de sterren.

Plotseling regenden die neer. Overal om haar heen vielen sterren, en toen ze bijna de grond raakten, veranderden ze in gouden daalders, die glansden in het maanlicht. Toen zag het meisje ook dat ze gekleed was in een nieuw shirt, gemaakt van het fijnste linnen. Ze raapte alle munten op, en was rijk, en dat bleef ze zo lang als ze leefde. ♦

DE KIKKERKONING

Er was eens een jonge prinses die graag uren doorbracht aan de rand van een diepe poel, verborgen in het bos. Het was haar geheime plekje. Daar, onder de hoge lindebomen, speelde ze met haar favoriete speelgoed, een gouden bal. Haar vader, de koning, had die bal voor haar meegenomen van een van zijn verre reizen. Het was haar liefste bezit, en onvervangbaar. Keer op keer gooide het meisje haar bal in de lucht en ving hem weer op. Met elke worp suisde het ding hoger en hoger, draaiend en blinkend in de hete middagzon, voor het weer richting aarde flitste, en de prinses het met één hand opving.

Maar op een dag gooide de prinses haar bal zo hoog de lucht in dat die de takken van een lindeboom raakte, en op de grond plofte. Voor de prinses hem kon grijpen, rolde de bal naar de rand van de poel en viel met een plons in het water. Het meisje keek toe hoe haar glanzende gouden bal diep het donkere water in zakte, en al snel was er geen flikkering meer te zien. Haar liefste speelgoed was weg!

De prinses hilde bittere tranen. Wat had ze spijt van haar onvoorzichtige spel! Tussen het snikken door smeekte ze dat de bal bij haar terug zou komen. 'Als mijn wens toch uitkwam!' jammerde ze, en haar

VROUW HOLLE

Er was eens een vrouw die twee dochters had: de ene was eerlijk en hardwerkend, de andere was laks en lui. De vrouw was veel meer gesteld op haar luie dochter, want die was haar eigen vlees en bloed, zodat ze haar stiefdochter al het werk liet doen, als een Assepoester.

Elke dag moest het meisje potten, pannen en vuile lakens naar de rivier dragen, waar ze waste en schrobde tot het vel van haar bloedende handen sprong. Ze mocht pas weer thuiskomen als alles brandschoon was, anders schold haar stiefmoeder haar vreselijk uit. En dus schrobde ze tot ze op een dag zo uitgeput was dat ze flauwviel en in de rivier gleed.

Toen ze weer bijkwam, lag ze in een prachtig veld. De zon scheen

en er bloeiden duizenden bloemen. Ze wandelde een stukje en verwonderde zich over de geuren en kleuren overal.

Al snel kwam ze bij een oven vol met brood. Het brood riep: 'O, haal me hieruit! Haal me eruit! Als ik nog een minuut langer binnen moet blijven, verkool ik helemaal!' Zo snel als ze kon redde het meisje alle broden uit de oven. Ze stapelde ze netjes op, wat roken ze heerlijk, maar ze nam zelf geen hapje.

Ze liep verder, en kwam bij een boom beladen met appels. 'Schud me! O, schud me toch! Mijn appels zijn zo rijp!' riep de boom. Zonder een moment te wachten rende het meisje naar de boom en schudde die tot het appels regende. Ze stapelde ze netjes op voor ze weer verder wandelde.

Na een tijdje kwam ze bij een huisje, waar een oude vrouw uit het ronde raampje onder het dak keek. De vrouw had een vreselijk gebit, en daar schrok het meisje van. Maar ze aarzelde slechts een moment voor ze dichterbij kwam en beleefd hallo zei.

De oude vrouw beantwoordde haar groet met een glimlach. 'Wat fijn om jou te ontmoeten, mijn kind. Blijf toch bij me, en help me met werk in huis, en dan beloof ik je een mooie toekomst. Maar let op, je moet mijn bed goed opmaken, de deken schudden tot het dons in de rondte vliegt. Als je dat doet, sneeuwt het op aarde, want ik ben Vrouw Holle.'

Omdat de oude vrouw haar zo vriendelijk had toegesproken, wilde het meisje wel blijven. Alles wat Vrouw Holle van haar vroeg,

deed ze perfect. Elke dag leunde ze uit het kleine ronde raampje, en schudde de deken tot de witte veertjes omlaag dwarrelden als sneeuw. De twee vrouwen leefden lange tijd samen in grote harmonie.

Maar zelfs al was het leven hier duizend keer fijner dan thuis, toch kreeg het meisje langzaam heimwee.

Ten slotte vertelde ze Vrouw Holle hoe ze zich voelde. 'Ook al is alles hier heerlijk,' zei ze zachtjes, 'toch verlang ik zo naar mijn eigen huis. Ik kan niet langer blijven.'

Vrouw Holle was vriendelijk als altijd, en ze antwoordde: 'Ik begrijp het, mijn kind. En omdat je me zo trouw hebt geholpen, breng ik je zelf weer terug.' Met die woorden nam ze het meisje bij de hand en bracht haar naar een grote poort, die ze wijd openzette.

Zodra het meisje door de poort stapte om terug te gaan naar haar eigen wereld, daalde er een dichte regen van gouden munten neer, die aan haar bleven kleven, zodat ze van top tot teen blonk van het goud. 'Dit is allemaal voor jou, omdat je zo goed bent geweest en zo hard hebt gewerkt,' zei Vrouw Holle. Ze sloot de poort en het meisje zag dat ze weer op aarde was, niet ver van haar oude huis.

Toen ze het erf op liep, begon de haan op het hek te kraaien, en hij zong haar toe:

*'Kukeleku,
vol goud zit ze nu!'*

DE KONING VAN DE GOUDEN BERG

Er was eens een welvarende koopman wiens zoon zo jong was, dat hij nog niet eens kon lopen. De man had al zijn geld geïnvesteerd in een paar schepen vol koopwaar, in de hoop nog veel rijker te worden. Maar al snel kreeg hij bericht dat zijn schepen waren gezonken. Ineens was hij een arme man, en zijn laatste bezit was een lapje grond buiten de stad.

Op een dag ijsbeerde hij over dit veld toen er een duiveltje verscheen dat vroeg wat hem scheelde. Toen de man zei dat zijn hele fortuin op de zeebodem lag, riep het wezentje:

‘Pfff, als dat alles is! Maak je geen zorgen. Als jij me belooft dat je het eerste dat jouw been aanraakt als je straks thuiskomt, over twaalf jaar aan mij geeft, dan beloof ik jou alle rijkdom ter wereld.’

Dat kan alleen mijn hond zijn, dacht de koopman, en dus stemde hij in. Hij gaf het duiveltje een getekend contract met een officiële zegel en wandelde hoopvol naar huis.

Toen hij de deur opendeed, was zijn zoontje zo blij om hem te zien dat hij zich optrok aan de bank, naar zijn vader toe hobbelde en zich stevig vastklemde aan zijn been. De koopman schrok zich wezenloos, want hij beseftte wat hij de duivel had beloofd. Snel klopte hij op zijn zakken, maar die waren nog altijd leeg. En toen hij om zich heen keek zag hij ook nergens schatten. Met een zucht van verlichting concludeerde hij dat de duivel een grapje had gemaakt.

Een maand later klom hij naar zolder, op zoek naar wat oud tin om te verkopen, en vond daar een enorme berg goud. Hij was dolblij met zoveel weelde, investeerde het vlug en werd een nog rijkere koopman dan eerst.

Intussen werd zijn zoon elke dag groter. Maar toen zijn twaalfde verjaardag naderde, werd zijn vader somber, en ten slotte vertelde hij zijn zoon wat hij had gedaan.

‘O, vader, dat komt wel goed,’ antwoordde de zoon. ‘Dat wezentje heeft geen macht over mij!’

Toen het moment daar was, keerden ze samen terug naar het veld, waar de zoon een beschermende cirkel in het zand tekende rondom hemzelf en zijn vader.

Al snel verscheen het duiveltje. ‘En, heb je meegenomen wat je me hebt beloofd?’ vroeg hij, maar de vader durfde geen antwoord te geven.

‘Wat kom je hier doen?’ vroeg zijn zoon in zijn plaats.

Het kwade duiveltje bekeek hem met toegeknepen ogen. ‘Ik praat tegen je vader, snotneus, niet tegen jou!’

Maar de jongen wilde sterk zijn, en hij antwoordde: 'Je hebt mijn vader gefopt en bedrogen – geef me dat contract terug.'

'Nee!' krijste de duivel. 'Ik wil waar ik recht op heb!'

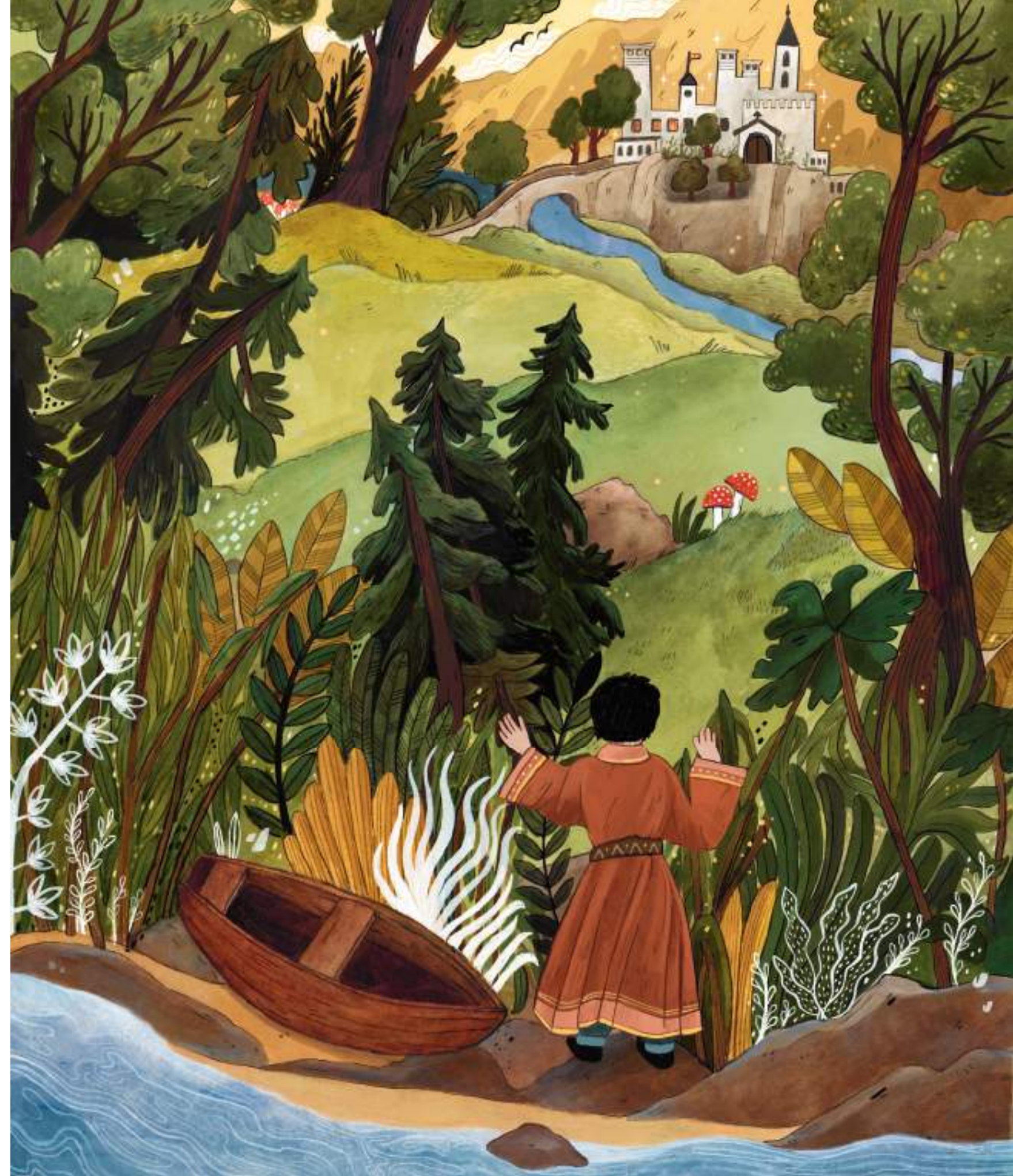
Na lang ruziën besloten ze dat de jongen noch aan zijn vader, noch aan de duivel toebehoorde, en dat hij daarom in een klein bootje de rivier af moest varen, en maar zien waar de stroming hem heen droeg. De jongen omhelsde zijn vader en klom in de boot. Met een droevig hart duwde zijn vader het bootje de rivier op en keek toe hoe het wegdreef. Het was nog niet uit zicht of het kapseisde. De vader was ontroostbaar, omdat hij geloofde dat zijn zoon verdronken was. Gebroken keerde hij huiswaarts, huilend om zijn geliefde kind.

Maar het bootje was niet gezonken. Het dreef rustig verder stroomafwaarts, met de jongen veilig aan boord, en spoelde ten slotte aan op een onbekende oever. De jongen stapte uit en voelde warm, zacht zand tussen zijn tenen. In de verte zag hij een prachtig kasteel, waar hij meteen heen liep.

Zodra hij binnenkwam, voelde hij dat deze plek betoverd was. Hij dwaalde van kamer naar kamer, maar ze waren allemaal leeg, behalve de allerlaatste, waar een slang opgekruld midden op de vloer lag. Die slang was eigenlijk een betoverde prinses.

'Eindelijk!' siste de prinsesseslang luid. 'Twaalf lange jaren heb ik gewacht op mijn bevrijder. Dit hele koninkrijk is in de ban van een kwade spreuk. Kom jij ons eindelijk verlossen van de toverij?'

'Maar hoe dan?' vroeg de jongen met een bevend stemmetje.

DE BREMER STADSMUZIKANTEN

Er was eens een oud ezeltje dat altijd hard gewerkt had: elke dag droeg hij zware zakken graan naar de molen. Mettertijd werd hij zwakker en kon hij elke dag een beetje minder werken. Zijn baas wilde hem laten slachten, maar de oude ezel rook onraad en ging er vandoor. Hij dacht dat hij best een goede stadsmuzikant zou kunnen zijn, en dus zette hij koers richting Bremen.

Toen hij een tijdje had gelopen, trof hij een hond, die aan de kant van de weg lag te hijgen. 'Waarom ben je zo buiten adem, ouwe loebas?' vroeg de ezel.

'Zoals je ziet ben ik oud net als jij,' antwoordde de hond, 'en ik word elke dag trager. Mijn baasje wilde me doden omdat ik niets meer presteer tijdens de jacht. Dus heb ik het op een lopen gezet. Maar nu ben ik hier, en ik heb geen idee waar ik heen moet of hoe ik mijn volgende maaltje verdien!'

'Dat is mij ook overkomen,' zei de ezel. 'Maar nu ben ik op weg naar het mooie Bremen om stadsmuzikant te worden. Waarom kom je niet mee, lekker muziek maken? Ik speel de luit en jij mag op de trom.'

'Wat een goed plan!' blafte de hond, en samen gingen ze verder.

Al snel troffen ze een poes die langs de weg zat met een gezicht of het al drie dagen regende. 'Wat kijk je sip, ouwe spinster,' zei de ezel.

'Hoe kan ik vrolijk kijken als mensen het op mijn leven hebben gemunt!' jammerde de poes. 'Ik begin oud te worden, en mijn tanden zijn niet meer zo scherp; ik lig liever te slapen bij de haard dan dat ik op muizen jaag. Maar mijn bazin heeft andere plannen. Die wou me verdrinken, dus ik smeerde hem. Nu ben ik verdwaald en weet ik niet wat te doen.'

'Kom met ons mee naar Bremen. Als je van de daken kan miauwen, kun je vast ook stadsmuzikant zijn!'

'Een puik plan! Ik kom mee,' zei de poes, en gedrieën gingen ze verder.

Al snel kwamen de drie zwervers bij een boerderij, waar een haan op het hek zat. Hij blies zijn borst op en kraaide uit alle macht.

'Je gekraai gaat door merg en been!' balkte de ezel. 'Wat is er aan de hand?'

'Morgen is het zondag en de boerin heeft mensen uitgenodigd voor het eten. Ze heeft tegen de kok gezegd dat ik in de soep mag! Vanavond hakken ze mijn kop eraf en laten ze me leegbloeden, dus zolang ik er nog ben, kraai ik zo hard als ik kan!'

'Nee, nee, nee, ouwe punker,' riep de ezel. 'Red jezelf en kom met ons mee. Wij zijn op weg naar Bremen om stadsmuzikanten te worden. En je hebt zo'n prachtige stem!'

'Afgesproken!' riep de haan, en gevierden zetten ze hun tocht naar Bremen voort.

Bremen was ver, dus toen ze die avond bij een bos kwamen, besloten ze te slapen in de beschutting van een grote boom.

De ezel en de hond nestelden zich tussen zijn wortels, de kat vleide zich neer op een tak en de haan vloog naar de top. Vanaf daar zag hij in de verte een lichtje. Hij riep naar zijn nieuwe vrienden dat er een huisje in het bos moest zijn.

'Laten we daar dan heen gaan,' zei de ezel. 'Hier is het niet erg comfortabel!'

'En ik lust wel een bot met wat vlees eraan!' blafte de hond.